

UNT Bostadsbilagan 4 augusti 2051

När vi blir avsläppta vid vår destination en bit in i samhälligheten Benhammar möts vi av en leende men lortig gestalt. Vi har bestämt träff med konstnären Heidi Ferry. Hon säger att hon är fullt upptagen med att tvätta av färgen från sina arbetskläder. Färgen är utav den utdömda sorten som baserats på en blandning av blymönja och rapsolja och svår att få bort. Det var färgen som fick Heidi att ta ställning. Den åtråvärda men förbjudna vara som drev Heidi att lämna den något mer ansedda samhälligheten Livet Nod.

”Jag förstår att det kan ses som ett märkligt val men egentligen hade jag inget val. Jag vill fortsätta att skapa, det är mitt yrke och mitt kall. Efter att Benhammar valde att bli en samhällighet så såg jag det som en naturlig plats att bidra till. Många ser det som en plats för hundarna och trollkarlarna, de otuktiga och mördarna, avgudadyrkarna och alla som älskar lögn och osanning. Men den bilden håller jag inte med om. Vi lever i olika världar med olika syften.”

Heidi syftar förstås på den bild som ofta ges i medierna av Benhammar. Många vittnesmål har på den senaste tiden visat att miljökooperativet ReEnergiforce har en allt annat än problemfri hantering av sin samhällighet. 2020 beslutade det då styrande staten att förlägga slutförvaringen av kärnbränsle i Benhammar. Under en första period av 20-talet upplevde samhället ett stort uppsving men genom att den stora havshöjningen inträffade trängde vattenmassor in i anläggningarna och följden blev stora läckage. Detta påverkade hela östkusten av det forna Sverige. Många ekologiska algodlingar, bl.a. i Kalmar län, slogs ut på grund av läckaget. Efter ett stort saneringsarbete, som kunde göras ganska enkelt tack vare användandet av

Upsalite, höjdes röster inom regionala styret för att helt stänga av kommunen från länet. Dåvarande regiondirektör Maria Strömme beslutade istället att skapa, i sann 2030-talsanda, en samhällighet. En samhällighet som skulle ägna sig åt att förvalta allt material som utgör hot mot det ekologiska samhället som höll på att byggas upp där inga avtryck från människan fick synas i naturen. I Benhammar skämtade man om att deras slogan skulle vara "Benhammar – in Ecoshaming we believe". Man tog tilllockmed över det övergivna konstverket föreställande 3 röda koner som en gång på 1990-talet placerats i Tierps kommun för att symbolisera framtid och hopp. Den röda konen – idag en tydlig symbol för människans otillåtna beteende mot naturen.

Heidi ser på naturen på sitt vis:

"Vi måste förhålla oss till naturen och hjärnan som ett äktenskap. Kunskap och förmåga är ett och samma ting. Man kan inte behärska naturen förutom genom att åtlyda henne. Tillräckligt är om hon, när vi närmar oss henne med respekt."

Och kanske är det så att naturen slår tillbaka när människan försöker tämja den. Heidi lider av den obotliga sjukdomen Ecorenervis. En sjukdom som drabbar de som dagligen arbetar med avlagda batterier och nedsmutsade material. Men samtidigt får Heidi ägna sig åt sitt skapande:

"Jag skulle aldrig få hålla på med mina färger och material i någon annan samhällighet. Hit

dras vi som resten av samhälligheterna inte ser någon plats för. Vi för göra deras smutsiga jobb men vi får också leva vår dröm. Jag får den vård jag behöver genom att betala för mig till närliggande samhälligheten. De skickar sina obemannade vårdstationer, jag har inte råd med mer. Mina dagar är räknade och jag kommer snart och har min lön med mig för att ge var och en efter hens gärningar."

Vår hemfärdstaxi har anlänt. Vi kliver in i den fyllda bussen – en brokig skara människor upplockade längs vägen trängs för att föras ut ur Benhammar. På väg in till staden Uppsala möts vi av skulpturen Strömkvinnan, statyn som föreställer Maria Strömme, med fast blick fäst bort mot horisonten. Visste hon vad hon en gång var med och skapade? Vilka val gav hon Heidi Ferry?

I vår reportageserie om Uppsala läns Samhälligheter har turen kommit till Benhammar.

Benhammar: Samhällighet som byggds upp kring slutförvaringen av miljöfarliga ämnen. Benhammars samhällighet bygger på en tradition av industrisamhälle. Bedriver handel med de andra samhällena genom att utbyta förnödenheter och vård. I utbyte tar man hand om restprodukter som de andra samhällena vill bli av med under sin resa till att bli fossilfria och göra så lite avtryck i naturen som möjligt. Bedriver teknologisk utveckling kring återvinning genom nyttor i kooperativformer.

Personporträtt: Heidi Ferry, konstnär. Arbetar som batterisorterare vid slutförvaringen i Benhammar. Hamnade i samhälligheten eftersom hennes användande av färger till sitt måleri ansågs miljöfarliga och hon fick då välja att byta samhälle eller sluta med sitt konstnärskap.